
RAPPORT, MARTS 2016

UNDERSØGELSE AF PRODUKT- FORDELINGEN FOR DET DANSKE DETAILMARKED FOR NATURGAS 2012-2015

INDHOLD

RESUMÉ	3
PRODUKTER PÅ DET DANSKE DETAILMARKED FOR GAS.....	3
FORSYNINGSPILIGTPRODUKTER	3
TILBAGEFALDSPRODUKTER.....	4
HANDELSPRODUKTER	4
RESULTATER AF UNDERSØGELSEN	4
FORDELING AF KUNDER PÅ PRODUKTER	5
FORDELING AF VOLUMEN PÅ PRODUKTER.....	6
BILAG 1	8
GASLEVERANDØRER, DER ER KONTAKTET I FORBINDELSE MED SET'S	
UNDERSØGELSE AF ANTAL KUNDER OG SOLGT VOLUMEN I 2015.....	8

RESUMÉ

Detailgasmarkedet er under forandring. Flere og flere modtager i dag et ureguleret handelsprodukt eller et tilbagefaldsprodukt. I forbindelse med den sidste udbudsrunde af forsyningspligt i 2013 blev en meget stor del af kunderne på markedet således overført til det tidsbegrænsede tilbagefaldsprodukt. Energistyrelsen afholder et nyt udbud af forsyningspligtbevillinger i foråret 2016.

Sekretariatet for Energitilsynet (SET) har gennemført en undersøgelse af fordelingen af antal kunder og solgt volumen på hhv. forsyningspligtprodukter, tilbagefaldsprodukter og handelsprodukter.

SET's undersøgelse viser, at 66 pct. af kunderne i 2015 modtog et tilbagefaldsprodukt, at 30 pct. af kunderne modtog et handelsprodukt og at 5 pct. af kunderne modtog et forsyningspligtprodukt. Fra 2012 til 2015 er der sket en stigning på 9 procentpoint i andelen af danske gaskunder, der modtager et handelsprodukt og dermed har gjort brug af deres ret til frit valg af gasprodukter.

Undersøgelsen viser desuden, at 80 pct. af volumen er solgt via handelsprodukter, og at fordelingen har været forholdsvis konstant siden 2012.

PRODUKTER PÅ DET DANSKE DETAILMARKED FOR GAS

Gaskunderne i Danmark kan frit vælge gasprodukt. Det indebærer, at forbrugerne frit kan vælge mellem de forsyningspligtprodukter, tilbagefaldsprodukter og handelsprodukter gasleverandørerne udbyder. De tre forskellige produkttyper beskrives kort herunder.

Siden maj 2013 har der været én forsyningspligtig gasleverandør, der udbyder forsyningspligtprodukter, og tre gasleverandører, der udbyder tilbagefaldsprodukter. Alle gasleverandører udbyder handelsprodukter. Energistyrelsen afholder et nyt udbud af forsyningspligtbevillinger i foråret 2016.

En tværministeriel arbejdsgruppe har i februar 2016 fremlagt en række anbefalinger, der skal medvirke til en effektiv og konkurrencedygtig gassektor. Arbejdsgruppen anbefaler bl.a. at afskaffe forsyningspligtreguleringen for naturgas. Arbejdsgruppen anbefaler desuden, at det overvejes at indføre leveringspligt som erstatning for forsyningspligten, men at erfaringerne med leveringspligt på elområdet bør afventes før det eventuelt videreføres til gasområdet.

FORSYNINGSPLIKTPRODUKTER

I Danmark er der tre bevillingsområder. Bevillingerne til forsyningspligt i de tre områder har været i udbud i 2013 ved Energistyrelsen. Ved udbuddet havde NGF Nature Energy A/S (tidligere Naturgas Fyn A/S) det laveste pristillæg til engrosprisen og vandt bevillingerne i alle tre områder. NGF Nature Energy A/S er således det eneste selskab, der tilbyder et forsyningspligtprodukt i hvert af de tre bevillingsområder i Danmark. De nye bevillinger trådte i kraft 1. maj 2013 og udløber i

2016. Energistyrelsen har igangsat en ny udbudsrunde for de tre forsyningspligtbevillinger med tilbudsfrist 14. marts 2016.

Der udbydes ét forsyningspligtprodukt for hvert af de tre bevillingsområder, dvs. kunder i ét bevillingsområde kan alene vælge det forsyningspligtprodukt, som udbydes i det pågældende område.

En gaskunde modtager et forsyningspligtprodukt, hvis kunden:

- aktivt har valgt det,
- flytter til eller inden for bevillingsområdet uden aftale med en leverandør eller
- ikke længere har en aftale med en anden gasleverandør.

Energitilsynet fastsætter ikke prisen på forsyningspligtprodukterne, men fører tilsyn med, at prisen på forsyningspligtprodukterne ikke overstiger en pris bestående af engrosprisen og et tillæg fastsat ved udbuddet. Prisen kan variere fra måned til måned.

TILBAGEFALDSPRODUKTER

I forbindelse med udbuddet af forsyningspligtbevillingerne i 2013 blev kunderne informeret om, at de aktivt kunne vælge et bestemt produkt. Hvis der ikke blev foretaget et aktivt valg, blev kunderne automatisk ført over på det såkaldte tilbagefaldsprodukt ("passiv accept"), der blev udbudt af kundens daværende gasselskab. Tilbagefaldsprodukterne er tilgængelige for alle gaskunder. Energitilsynet fastsætter ikke prisen på tilbagefaldsproduktet, men fører tilsyn med prisen.

Tre selskaber tilbyder et tilbagefaldsprodukt:

- DONG Energy Salg & Service A/S
Produkt navn: Basispris Måned
- HMN Naturgas A/S
Produkt navn: HMN Månedspris
- NGF Nature Energy A/S (tidligere Naturgas Fyn A/S)
Produkt navn: Basispris

Tilbagefaldsprodukter skal tilbydes frem til udløbet af den igangværende forsyningspligtbevilling, hvilket er 30. april 2016, dog maksimalt i tre år.

HANDELSPRODUKTER

Leverandørerne af naturgas kan frit sætte prisen på naturgas på det kommercielle marked, dvs. gruppen af handelsprodukter. Energitilsynet fører ikke tilsyn med handelsprodukterne.

RESULTATER AF UNDERSØGELSEN

SET har foretaget en undersøgelse af produktfordelingen på det danske gasmarked for hhv. antal kunder og solgt gasvolumen. Resultaterne af undersøgelsen er angivet i aggregeret form og er baseret på indhentede oplysninger fra gasleverandørerne og Energinet.dk.

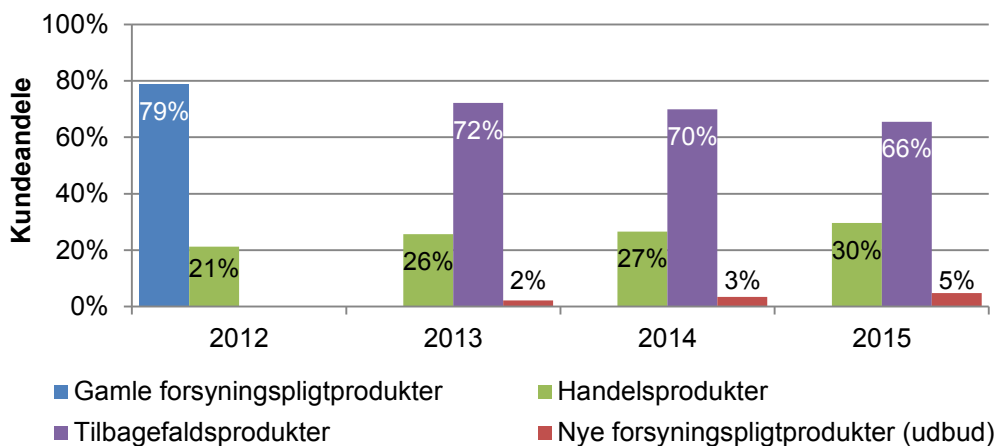
SET har i første kvartal 2016 kontaktet 17 gasleverandører, der leverer naturgas til danske gaskunder, med henblik på at indhente oplysninger om gasleverandørernes solgte volumen i 2015 og antallet af kunder selskabet leverede til ultimo 2015. SET har modtaget oplysninger fra alle 17 gasleverandører, jf. bilag 1. Gasleverandørerne inkluderer både selskaber, der leverer gas til privat- og erhvervskunder. Herudover har SET modtaget oplysninger fra Energinet.dk om den samlede mængde gas leveret til det danske distributionsnet i 2015.

I 2015 blev der leveret gas til ca. 416.000 gaskunder, der tilsammen havde et forbrug på ca. 2,1 mia. m³ gas. Det samlede danske forbrug af naturgas var i 2015 ca. 2,4 mia. m³ gas og tæller også tre elværker, der forsynes direkte via transmissionsnettet. Disse elværkers forbrug indgår ikke i denne analyse.

FORDELING AF KUNDER PÅ PRODUKTER

SET's undersøgelse af fordelingen af kunder på de forskellige produkttyper viser, at 66 pct. af kunderne i 2015 modtog et tilbagefaldsprodukt, 30 pct. af kunderne modtog et handelsprodukt og 5 pct. af kunderne modtog et forsyningspligtprodukt. Fordelingen af kunder i 2015 på de forskellige produkttyper er vist i figur 1.

FIGUR 1 | FORDELINGEN AF KUNDER PÅ TRE PRODUKTTYPER, 2012-2015

Kilde: Sekretariatet for Energitilsynet, baseret på data fra Energinet.dk og indberetninger fra gasleverandørerne.

Noter: 1) Antallet af kunder er opgjort og indberettet ved udgangen af året. 2) Grundet afrunding af tallene kan summen for et givent år være under eller over 100 pct. 3) Nye forsyningspligtprodukter og tilbagefaldsprodukter blev udbudt pr. 1. maj 2013. 4) Antallet af gaskunder i 2012, 2013, 2014 og 2015 var hhv. 414.000, 407.000, 410.062 og 416.210. Antallet af kunder i 2012 er baseret på Energinet.dk's leverandørskiftestatistik. Antallet af kunder i 2013-2015 er baseret på indberettede data fra de adspurgte gasleverandører og vurderes derfor ikke at være udtømmende. En del af stigningen i antallet af gaskunder fra 2013 til 2014 kan formentlig tilskrives, at der er anvendt forskellige metoder til indhentning af oplysninger, og at der er indhentet oplysninger fra flere selskaber for 2014.

I 2012 modtog størstedelen af de danske gaskunder (79 pct.) et forsyningspligtprodukt. Undersøgelsen for 2013 viser, at ikrafttrædelsen af de nye bevillinger i

maj 2013 førte til en stigning i andelen af kunder, der modtog et handelsprodukt. Størstedelen af kunderne (72 pct.) i 2013 modtog et tilbagefaldsprodukt, som de var blevet overført til ved passiv accept fra de gamle forsyningspligtprodukter i maj 2013. Fordelingen af kunder på de forskellige produkttyper i 2012 og 2013 er ligeledes vist i figur 1.

Undersøgelsen for 2015 viser, at det fortsat er flest kunder på tilbagefaldsprodukterne. Størstedelen af kunderne på markedet har dermed øjensynligt ikke foretaget et aktivt valg af et gasprodukt. Der er dog sket en stigning i andelen af kunder, der modtager et handelsprodukt, på 9 procentpoint siden 2012.

Siden de nye bevillinger i maj 2013 er der sket en stigning på 3 procentpoint i antallet af kunder, der modtager et forsyningspligtprodukt. Stigningen kan formentligt i overvejende grad tilskrives flytninger jf. afsnittet om forsyningspligtprodukter.

Fordelingen af gaskunder på produkttyperne er i høj grad drevet af privatkunder, som primært modtager tilbagefaldsprodukter. Der er ca. ti gange så mange privatkunder som erhvervskunder.

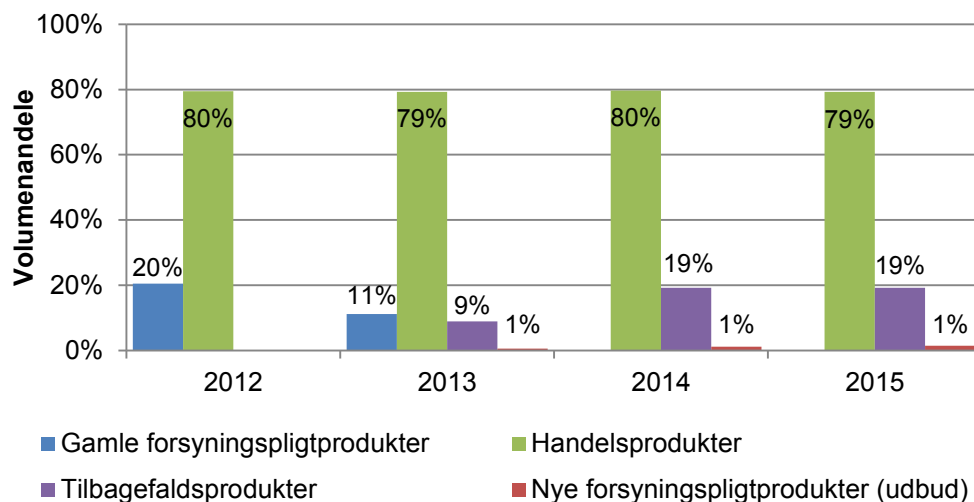
FORDELING AF VOLUMEN PÅ PRODUKTER

SET's undersøgelse af fordelingen af solgt volumen i 2015 på produkttyper viser, at 79 pct. af den leverede volumen blev solgt via handelsprodukter, 19 pct. blev solgt via tilbagefaldsprodukter og 1 pct. blev solgt via forsyningspligtprodukter. Fordelingen af solgt volumen i 2015 på produkttyper er vist i figur 2.

Fordelingen af solgt volumen på produkttyper har været stort set konstant siden 2012. I perioden er ca. 80 pct. af volumen solgt via handelsprodukter, mens ca. 20 pct. er solgt via gamle forsyningspligtprodukter eller tilbagefaldsprodukter.

Størstedelen af den solgte volumen til danske gaskunder bliver leveret som handelsprodukter, hvilket giver et andet billede end fordelingen af kunder vist i figur 1, hvor tilbagefaldsprodukter udgør den største andel. Forklaringen findes ved at kigge på nærmere på forskellen mellem privat- og erhvervskunder. Undersøgelsen for 2015 viser, at virksomheder køber større mængder gas end privatkunder, og at erhvervskunder hovedsagelig køber handelsprodukter. Undersøgelsen viser desuden, at virksomheder med et stort gasforbrug oftest modtager et handelsprodukt.

FIGUR 2 | FORDELINGEN AF VOLUMEN (FORBRUG) PÅ TRE PRODUKTTYPER, 2012-2015

Kilde: Sekretariatet for Energitilsynet, baseret på data fra Energinet.dk og indberetninger fra gasleverandørerne.

Noter: 1) Gas leveret i 2013 under de nye forsyningspligtprodukter og tilbagefaldsprodukter er leveret fra 1. maj 2013 til og med 31. december 2013. 2) Grundet afrunding af tallene kan summen for et givent år være under eller over 100 pct. 3) Gaskundernes gasforbrug i 2012, 2013, 2014 og 2015 var hhv. 2,9, 2,6, 2,2 og 2,2 mia. m³. Forbruget i 2012 er baseret på Energinet.dk's leverandørskiftestatistik. Forbruget i 2013-2015 er baseret på indhentede data fra de adspurgte gasleverandører og den mængde gas Energinet.dk har oplyst, er leveret til distributionsnettet. Differencen mellem den indberettede solgte mængde gas og mængden af gas leveret til distributionsnettet er lagt til handelsprodukter.

BILAG 1

GASLEVERANDØRER, DER ER KONTAKTET I FORBINDELSE MED SET'S UNDER- SØGELSE AF ANTAL KUNDER OG SOLGT VOLUMEN I 2015

TABEL 1 | LISTE OVER KONTAKTEDE GASLEVERANDØRER

Selskaber

DCC Energi A/S

DONG Energy Salg & Service A/S

E.ON Danmark A/S

Energi Fyn Handel A/S

Energinord A/S

Engros Gas A/S

FRI Energy A/S

Gasel

Gul Strøm A/S

HMN Naturgas A/S

Neas Energy A/S

NGF Nature Energy A/S

OK a.m.b.a.

SE Energi & Klima (Syd Energi)

SEF Energi A/S (Sydfyns Elforsyning)

TREFOR Energi A/S

Aalborg Gas
